

محاسبه نمیگردد. اما این شدت جریان در آسانتر روشن کردن قوس الکتریکی بسیار مؤثر است. چندین هزار ولت جریان برق AC با بیش از یک میلیون هرتز حتی وقتیکه شدت جریان خیلی کم هم باشد بطور وحشتناک خطرناک است.

در حقیقت چنین جریان برقی بدون HF خیلی خطرناک خواهد بود اما یکی از مشخصه های جریان برق HF این است که بجای عبور از سطح مقطع هادیها از سطوح جانبی آنها میگذرد اگر شما بهر دلیلی با جریان HF تماس داشته باشید انرژی الکتریکی بجای عبور از ارگانهای حیاتی بدن از پوست شما عبور میکند. بیشترین احساسی که خواهید داشت یک شوک الکتریکی خفیف و یا احساس خارش خواهد بود. جریانی که دارای ولتاژ و فرکانس زیاد و شدت جریان کم باشد هیچگونه ضرری به بدن سالم نمیرساند فقط کمی ناراحت کننده است.

در ایجاد قوس الکتریکی با HF محاسن و معایبی بشرح ذیل وجود دارد:

محاسن:

- ایجاد قوس سریع و مطمئن.
- استقرار قوس الکتریکی خیلی خوب.
- عدم آلدگی قطعه کار و یا الکترود.
- ایجاد قوس الکتریکی اینمی با HF.
- هیچگونه جریان مدار کوتاه غیرعادی و سریع اتفاق نمیافتد.

- از HF میتوان در ماشینهای GTAW اتوماتیک و در سیستم کنترل از راه دور استفاده نمود.
- جوشکاری با قوس الکتریکی HF آسانتر از نوع تماسی است.

اشکالات ناشی از ایجاد قوس الکتریکی با HF:

- در سیستم فرستنده رادیو و تلویزیون اثر منفی میگذارد (پارازیت بوجود میآورد).
- مدارهای HF احتیاج به تعمیرات دارد.
- مدارهای ایجاد قوس الکتریکی با HF هزینه ماشینهای جوشکاری GTAW را افزایش میدهد. شما میتوانید ایجاد قوس الکتریکی را با بکارگیری تکنیک های ساده اصلاح و تکمیل کنید.

بعنوان مثال با استفاده از HF و الکترودهای تنگستن نوک تیز بهتر از الکترودهای نوک گرد میتوان قوس ایجاد نمود.

از آنجائیکه جریان HF از سطوح الکترود تنگستن عبور میکند، بنابراین تیز کردن انتهای الکترودیکه با آن قوس ایجاد میشود، موجب تمرکز ولتاژ و شدت جریان در نوک الکترود گشته و در نتیجه فشار الکتریکی بیشتر شده و الکترون ها راحتتر پرس نموده و به قطعه کار ضربه میزنند. بنابراین باید فقط یک طرف (انتهای) الکترود تنگستن را با سنگ رومیزی تیز نمود. الکترودهایی که خیلی براق و تمیز باشند و در داخل گاز خالص بی اثر چندین بار قوس ایجاد نمایند، ایجاد قوس مجدد با چنین الکترودهایی مشکل خواهد بود. بنابراین الکترودهاییکه اندکی اکسیده شده باشند راحت تر از نوع تمیز میتواند قوس ایجاد نمایند. کمی اکسیده سطح الکترود تنگستن نه تنها بد نیست بلکه مفید هم هست. الکترون ها میتوانند با فشار الکتریکی

کمتری پرش نمایند، و حتی یک تماس جزئی نوک الکترود با انتگست موجب می‌گردد که ایجاد قوس بهتر انجام شود.

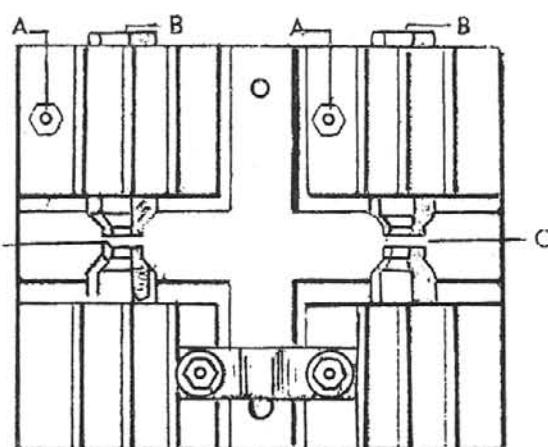
الکترودهای تنگستن را خیلی شفاف نکنید زیرا تأثیر فرکانس زیاد (H.F) کمتر می‌شود. بنابراین سعی کنید از الکترود صحیح برای کار مورد نظر خود استفاده کنید. انتخاب نوع الکترود باید بر اساس جداول ارائه شده انجام گیرد.

دستگاههای سازنده GTAW اغلب مشکلات ناشی از تأثیر H.F اروی فرستنده‌های رادیو را حل نموده‌اند. حتی بعضی از دستگاهها قوس بسیار ظریفی شبیه شمع بخاری گازی ایجاد می‌کنند، که قوس شمعی یک قوس الکتریکی کوچک اضافی است که ستون گاز یونیزه شده باریکی بوجود می‌آورد.

فاصله الکترودهای H.F

فاصله الکترودهای H.F را میتوان باز کردن صفحه جلوئی دستگاه و یا دریچه مربوط مورد بازرسی قرار داد. معمولاً فاصله بین الکترودهای H.F را سازنده‌گان دستگاه $\frac{1}{2}$ میلیمتر تنظیم می‌کنند و چنانچه مدتی از دستگاه استفاده شود ممکن است فاصله الکترودها را مجدد تنظیم نمود و این فاصله‌ها بازه هر ۳ الی ۴ ماه باید یک بار مورد بازرسی قرار گیرد.

طرز تنظیم مجدد فاصله الکترودهای (H.F) - بطور کلی فاصله الکترودهای H.F با توجه به شدت جریان لازم تغییر می‌کند، چنانچه لازم باشد، با شدت جریان بیشتری جوشکاری شود میتوان فاصله H.F را $\frac{1}{25}$ میلیمتر تنظیم نمود، و حتی گاهی تا $\frac{1}{3}$ میلیمتر ولی بهترین فاصله بین الکترودها بین $\frac{1}{10}$ تا $\frac{1}{2}$ میلیمتر است.

شکل (۱۲)

طرز تنظیم فاصله الکترودهای H.F (چگونگی فیلرگیری):

- ۱- پیچ‌های A را در هر دو طرف شل کنید.
- ۲- فیلر صحیح را در بین الکترودهای H.F یعنی در محل C قرار دهید.

۳- یک فشار جزئی به نقطه B وارد کنید بطوریکه فیلر در بین دو الکترود و در نقطه C قرار داشته باشد.

۴- پیچ های A را محکم کنید.

اسکالاتی که ممکن است در مدار HF وجود آید: هنگامیکه فرکانس زیاد یا HF در مدار وجود ندارد طبق مراحل ذیل مسیر را کنترل کنید:

۱- نخست کلید HF را بررسی کنید که در وضعیت Start یا Continuous قرار گرفته باشد.

۲- اطمینان حاصل کنید که فاصله نوك الکترودها در حد مجاز یعنی بین ۰/۲۵ تا ۰/۲۵ میلیمتر باشد.

۳- سیم های ولتاژ قوی ترانسفورماتور را از نقطه نظر پارگی بررسی کنید.

۴- ولتاژ را در ترمینال کنترل کنید و بینید که به کدام ولتاژ اولیه قوی ترانسفورماتور وصل شده است.

۵- Capacitor (خازن) را بررسی کنید.

۶- مقاومت مدار بای پای را از نقطه نظر Capacitor (خازن) و مقاومت کنترل نمائید.

گاز محافظ

گاز محافظ جهت هدایت به مشعل جوشکاری بوسیله رگولاتور تنظیم میگردد، که بستگی به خواص گاز مورد استفاده و وضعیت جوشکاری دارد و معمولاً بین ۲۰ تا ۲۵ فوت مکعب در ساعت CFH و یا $56/0.7$ متر مکعب در ساعت (m^3/h) میباشد. حتی از جریان گاز کمترهم یعنی فقط ۵ فوت مکعب در ساعت و یا $15/0$ متر مکعب در ساعت توسط مشعل های کوچک برای جوشکاری فلزات نازک میتوان استفاده نمود. برای جوشکاری GTAW اغلب رگلاتورها را با فلومنتر مورد استفاده قرار میدهند زیرا که مقدار جریان گاز محافظ بسیار حساس است. هنگام جوشکاری در وضعیت تخت گاز هیلیم سبک بیشتر از گاز آرگن سنتگین مورد نیاز است در صورتیکه هنگام جوشکاری سقفی از جریان گاز هیلیم کمتری نسبت به گاز آرگن استفاده میشود زیرا که گاز هیلیم سبک است و بطرف بالا صعود میکند بعلاوه مقدار گاز محافظ ضمن جوشکاری و تجریبه بدست میاید بدین معنی که پس از پایان جوشکاری نباید هیچگونه تغییر رنگی در سطح جوش و الکترود تنگستن مشاهده گردد. و نوع گاز محافظ مورد استفاده در مقدار عمق و نفوذ و شکل جوش تأثیر فراوان دارد زیرا که مقدار یونیزه شدن گازهای آرگن و هیلیم در قوس الکتریکی متفاوت هستند و نیز یون ها مقدار انرژی حرارتی متفاوتی بوجود میاورند وقتیکه الکترون از دست رفته خود را مجدداً بدست میاورند. بنابراین لازم است علاوه بر اینکه مقدار شدت جریان تنظیم گردد به نوع گاز مصرفی و مقدار آن هم توجه شود که از چه نوع گازی باید استفاده کرد و چه مقدار. در جوشکاری برخی قطعات حساس لازم است از یک محافظ بعنوان پشت بند استفاده شود در اینصورت ممکن است از گاز بارگولا تورهای متفاوت و یا حتی از دو گاز متفاوت استفاده نمود.

گاز محافظ را بعضی موقع بوسیله شلنگی که به کلاهک متصل است در پشت قسمت جوشکاری در امتداد جوشکاری حرکت میدهند. و این روش را بخصوص برای جوشکاری

تیتانیم که در مقابل اکسیده شدن بسیار حساس است (تمایل شدید به اکسیده شدن دارد) مورد استفاده قرار نمی‌دهند.

گاهی لبه قطعات مورد جوشکاری را بطريقه پیچکی آماده می‌کنند که این نوع لبه قطعه کار خود بعنوان کanal هدایت کننده گاز محسوب می‌گردد و تحت عنوان پشت بند عمل می‌کنند و لبه قطعات مورد جوشکاری را محافظت مینماید. روش دیگر استفاده از قطعات باریک فولادزنگ نزن بعنوان پشت بند می‌باشد و این روش در جوشکاری قطعاتیکه از گاز بعنوان پشت بند نمیتوان استفاده کرد مناسب می‌باشد.

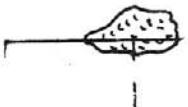
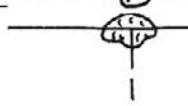
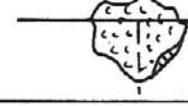
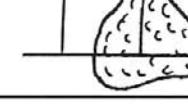
اشکالات و رفع آنها

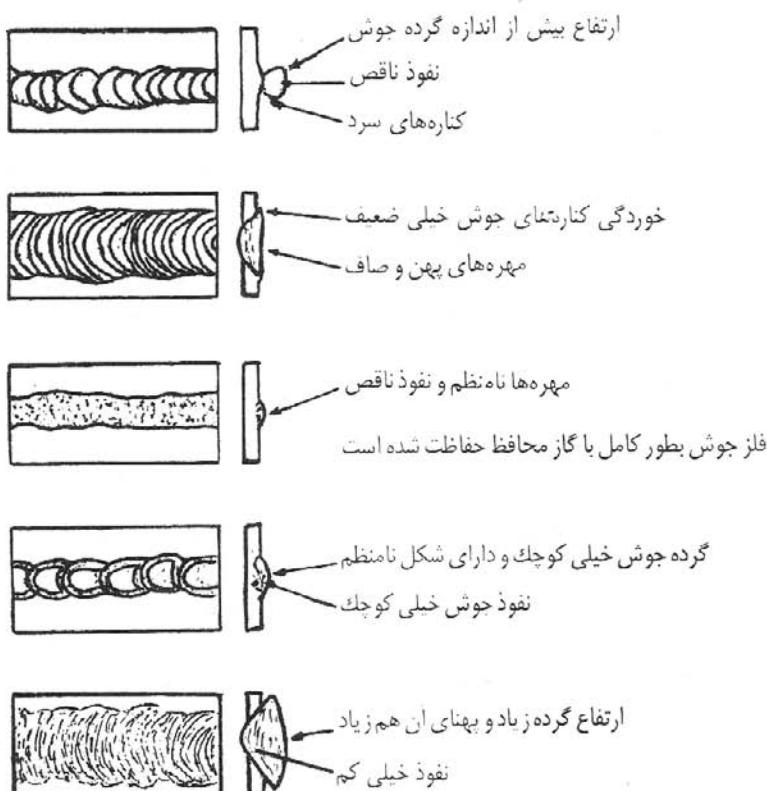
اشکال	علت	رفع اشکال
جریان خروجی کم و زیاد است	سیم پیچی اولیه روی صفحه اتصالات بطور غلط به ولتاژ اولیه وصل شده است.	صفحه اتصالات را از نقطه نظر اتصال صحیح سیم پیچی ولتاژ اولیه بررسی نمود.
شدت جریان نامنظم	انتخاب غلط قطب روی a.d. اتصالات جوشکاری محکم نیست (اتصال کابل ها محکم نیست).	قطب را عوض کنید اتصالات را بررسی و در صورت شل بودن آنها را محکم کنید. (کابل الکترود و کابل قطعه کار) با الکترودهای مختلف امتحان کنید.
پروننه (فن) بطور عادی می‌چرخد اما ماشین جوشکاری روی a.c کار نمی‌کند.	کلید شدت جریان در وضعیت DC و Hi قرار دارد.	کلید انتخاب شدت جریان را در وضعیت ACHI و یا AC LOW دهید. کلید انتخاب قطب روی DCSP و یا DCRP قرار دارد. کابل های جوشکاری درست وصل نشده است.
پروننه (پنکه) بطور عادی کار می‌کند اما ماشین جوشکاری روی D.C کار نمی‌کند.	کلید انتخاب شدت جریان در وضعیت AC/HI قرار دارد کلید انتخاب قطب در وضعیت AC قرار دارد. کلید انتخاب قطب در وضعیت AC قرار دارد.	کلید انتخاب شدت جریان در وضعیت DCHI و یا DCLOW دهید. کلید انتخاب قطب را در وضعیت DCSP یا DCRP قرار دهید. محل اتصال کابل های قطعه کار و الکترود گیر را کنترل نمائید.

دنباله جدول ۵

صفحه اتصالات را از نقطه نظر اتصال صحیح سیم پیچی ولتاژ اولیه بررسی کنید و با استفاده از نقشه کاتالوگ آنرا وصل نمایید.	سیم پیچی اولیه روی صفحه اتصالات بطور غلط به ولتاژ اولیه وصل شده است.	بروانه (پنکه) آهسته کار میکند.
فیوز را کنترل کنید و اگر سوخته تعویض نمایید. کلید خراب است و آنرا تعویض نمایند سیمه های مدار و موتور پروانه (پنکه) بررسی کنید اگر پروانه از داده بچرخد ممکن است سوخته باشد باید آنرا عوض کنید.	فیوز خط (مدار) قطع شده است (سوخته) کلید منبع نیرو خراب است. موتور پروانه (پنکه) نقص فنی دارد	بروانه (پنکه) کار نمیکند
برای انتخاب صحیح الکترود از جدول استفاده کنید.	از الکترودیکه نسبت به مقدار توصیه شده بزرگتر است استفاده شده است	انحراف در قوس الکتریکی وجود دارد و کنترل قوس بسختی انجام میگیرد.
فاصله پلاتین ها را بین ۰/۱۵ تا ۰/۲۵ میلیمتر تنظیم نمایید. اطمینان حاصل کنید که کابل انبر الکترود گیر نزدیک هیچ گونه فلزی که در داخل زمین قرار دارد نباشد.	فاصله پلاتین های ۱۱۷ تنظیم نیست.	در ایجاد قوس الکتریکی مشکل عدم HIGH FREQUENCY (فرکانس زیاد) وجود دارد.
- از نقطه نظر نشتی آب کنترل و تعییر نمایید. - همه اتصالات گاز را بررسی و کنترل نمایید. - مقدار جریان گاز را افزایش دهید. - از سیم جوش یا قطعه کار تمیز استفاده کنید. - مقدار جریان گاز را دقیق تر تنظیم نمایید.	- در انبر الکترود گیر نشتی آب وجود دارد. - اتصال شیلنگ به رگولاتور محکم نیست که موجب ورود اکسیژن به ناحیه مذاب میگردد. - جریان گاز کافی نیست. - سیم جوش یا قطعه کار کثیف است. - گاز پس از قطع قوس خیلی سریع قطع میشود.	الکترود تنگستن اکسیده میشود و بعد از خاتمه جوش بصورت براق باقی نمیماند.

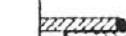
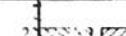
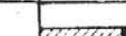
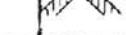
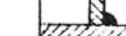
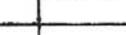
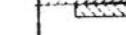
جدول (۵)

علت	اشکالات جوش
شدت جریان خیلی کم	 <ul style="list-style-type: none"> - ارتفاع گرده جوش زیاد. - نفوذ ناقص - نفوذ ناقص لبه‌های جوش.
شدت جریان خیلی زیاد	 <ul style="list-style-type: none"> - گرده جوش خیلی پهن و مسطح - خوردگی کناره‌های جوش. - سوختگی جوش.
سرعت جوشکاری خیلی زیاد	 <ul style="list-style-type: none"> - گرده جوش خیلی کوچک - نفوذ ناکافی
سرعت جوشکاری خیلی کم	 <ul style="list-style-type: none"> - مهره‌های جوش خیلی پهن - گرده جوش زیاد - نفوذ خیلی زیاد
شدت جریان خیلی زیاد و عدم صحیح تعذیب سیم جوش.	 <ul style="list-style-type: none"> - خوردگی کناره‌های جوش. - تقویت جوش کم - نفوذ ناقص
آماده‌سازی غلط لبه‌های قطعه کار شدت جریان خیلی کم	 <ul style="list-style-type: none"> - نفوذ ناقص - ذوب ناقص
علت	نتیجه
<ul style="list-style-type: none"> - بکارگیری تکنیک صحیح - تنظیم صحیح شدت جریان 	 <ul style="list-style-type: none"> - ارتفاع خوب و کافی - ظاهر خوب و زیبا - نفوذ کافی - ذوب کامل لبه‌ها
<ul style="list-style-type: none"> - استفاده از تکنیک صحیح جوشکاری - تنظیم صحیح شدت جریان 	 <ul style="list-style-type: none"> - خوردگی کناره‌های جوش وجود ندارد. - ساق جوش برابر ضخامت قطعه کار - مهره‌های جوش کمی محدب
<ol style="list-style-type: none"> ۱- عدم انتخاب صحیح سیم جوش بر اساس قطعه کار ۲- خنک کردن سریع قطعه کار ۳- شروع جوشکاری از روی خال جوش ۴- عدم پرشدن چاله جوش ۵- مهار کردن خیلی محکم قطعه کار 	ترک خوردگی جوش

(شکل ۱۳)

فولادزنگ نزن یا Stainless Steel	نوع اتصال	شدت جریان (آمپر)			قطر الکترود به میلیمتر	قطرسیم جوش به میلیمتر	سرعت جوش کاری به میلیمتر دقیقه	آرگن لیتر /در دقیقه	تعداد پاس ها
		افقی	عمودی	سقفی					
0.6		5-25	14-23	13-22	1	-	300-350	3	1
0.8		5-30	14-28	13-27	1	-	300-350	3	1
1		25-60	23-55	22-54	1	1	250-300	4	1
		60	55	54	1	1	250-300	4	1
		40	37	36	1	1	250-300	4	1
		55	51	50	1	1.5	250-300	4	1

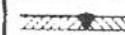
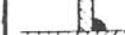
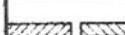
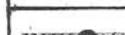
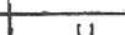
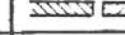
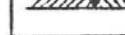
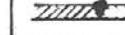
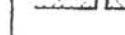
1.5		25-60	23-55	22-54	1	1.5	250-300	4	1
		95	90	85	1	1.5	250-300	4	1
		60	55	55	1	1.5	250-300	4	1
		90	85	80	1	2	250-300	4	1
2		80-110	75-100	70-100	1.5-2	1.5-2	175-225	4	1
		110	100	100	1.5-2	1.5	175-225	4	1
		80	75	70	1.5-2	1.5	175-225	4	1
		105	98	95	1.5-2	2	175-225	4	1
3		20-200	110-185	110-180	2-3	2	125-175	5	1
		130	120	115	2-3	2	125-175	5	1
		110	100	100	2-3	2	125-175	5	1
		125	115	110	2-3	3	125-175	5	1
4		120-200	110-185	110-180	2	3	100-150	5	1
		165	170	165	2	2	100-150	5	1
		180	165	160	2	2	100-150	5	1
5		150-250	140-230	135-225	2-3	3-4		5	1

جدول (۷)

مس و آلیاژ های آن	نوع اتصال	شدت جریان جوشکاری A در وضعیت افقی	قطر الکترود	قطر- سیم جوش	سرعت جوشکاری میلیمتر در / دقیقه	آرگن لیتر / دقیقه	تعداد پاس ها
ضخامت قطعه کاریه میلیمتر							
0.5		60-70	1.6	-		4	1
1.0		90-100	1.6	1-1.6	300	6	1
		100-115	1.6	1-1.6	300	7	1
		100-115	1.6	1-1.6	300	7	1
1.5		110-125	1.6-2.4	1.6	280	7	1
		130-145	1.6-2.4	1.6	250	7	1
		130-145	1.6-2.4	1.6	250	7	1
2.0		115-130	1.6	1.6	280	7	1
2.5		135-150	2.4	2.4	280	7	1
		140-160	2.4	2.4	250	7	1
3.0		170-200	2.4-3.2	2.4-3.2	260	7	1
		190-220	2.4-3.2	2.4-3.2	225	7	1
		190-220	2.4-3.2	2.4-3.2	225	7	1
4.0		200-220	3.2	3.2	250	7	1
5.0		190-225	3.2	3.2	250	7	1
		205-250	3.2	3.2	200	7	1
		205-250	3.2	3.2	200	7	preheatin 150°-200°C

جدول (۸)

پیش گرمائی ۱۵۰ تا ۲۰۰ °C

تعداد پاس‌ها	جریان گاز ارگن بر حسب لیتر در دقیقه	جریان گاز	قطعه سیم جوش به میلیمتر	قطر الکترود به میلیمتر	دروضیعت افقی در حالت قائم	نوع اتصال	منیزیم و آلیاژ‌های آن	ضخامت قطعه کاریه میلیمتر
1.0	5	1	1.6-2.4	1.2	35-50		نوع اتصال	ضخامت قطعه کاریه میلیمتر
	5	1	1.6-2.4	1.2	35-50		نوع اتصال	
	5	1	1.6-2.4	1.2	20-30		نوع اتصال	
1.5	6	1	1.6-2.4	1.6	55-65		نوع اتصال	ضخامت قطعه کاریه میلیمتر
	6	1	1.6-2.4	1.6	55-65		نوع اتصال	
	6	1	1.6-2.4	1.6	30-40		نوع اتصال	
0.2	6	1	2.4-3.2	1.6	70-90		نوع اتصال	ضخامت قطعه کاریه میلیمتر
	6	1	2.4-3.2	1.6	70-90		نوع اتصال	
	6	1	2.4-3.2	1.6	45-55		نوع اتصال	
2.5	7	1	2.4-3.2	2.4	60-80		نوع اتصال	ضخامت قطعه کاریه میلیمتر
	7	1	2.4-3.2	2.4	100-120		نوع اتصال	
	7	1	2.4-3.2	2.4	100-120		نوع اتصال	
3.0	8	1	2.4-3.2	2.4	75-95		نوع اتصال	ضخامت قطعه کاریه میلیمتر
	8	1	2.4-3.2	2.4	75-95		نوع اتصال	
	8	1	2.4-3.2	2.4	110-130		نوع اتصال	
4.0	8	1	3.2-4.0	2.4	70-80		نوع اتصال	ضخامت قطعه کاریه میلیمتر
	8	1	3.2-4.0	2.4	90-110		نوع اتصال	
	8	1	3.2-4.0	2.4	110-120		نوع اتصال	
6.0	9	1	3.2-4.0	3.2	80-90		نوع اتصال	ضخامت قطعه کاریه میلیمتر
	9	2	3.2-4.0	3.2	110-120		نوع اتصال	

(۹) جدول

تموین عملی شماره ۱

گرده سازی

قطعات مورد نیاز جوشکاری: صفحه آلومینیومی بابعاد $(150 \times 100 \times 6)$ میلیمتر از نوع ۵۰۵۲ و ۶۰۱۶

نوع سیم جوش: به قطر $2/5$ از نوع ۴۰۴۳ تا ۵۳۵۶

(Continuous AC/HF) تنظیم ماشین:

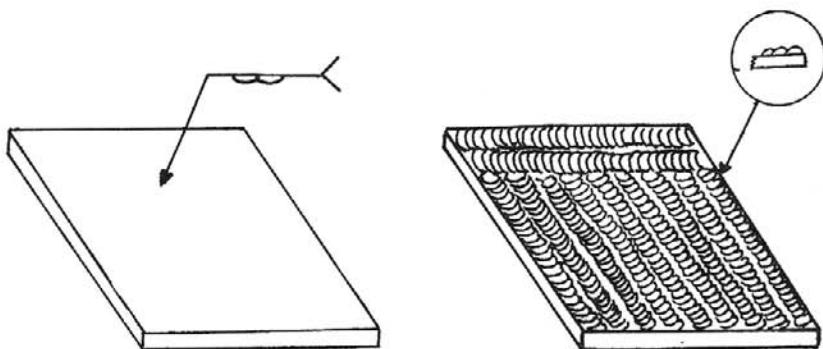
مقدار جریان گاز: ۱۵ فوت مکعب در ساعت

روش اجراء:

۱ - بوسیله برس سیمی سطح اکسیده قطعه کار مورد جوشکاری را از بین بیرید.

۲ - یک گرده در امتداد طولی قطعه کار (مطابق تصویر زیر) ایجاد نموده و گرده‌های دیگری بموازات همیگر ایجاد کنید.

۳ - سطح قطعه را بطور کامل بپوشانید. پس از سرد شدن مجدداً در امتداعرض قطعه گرده‌های ایجاد نمائید.

(شکل ۱۴)

بازرسی جوش:

- ۱ - پهنه‌ای جوش باید حدود ۱۰ میلیمتر و مهره‌ها باید در تمام طول گرده دارای یک اندازه از نقطه نظر ارتفاع و پهنا باشد.
- ۲ - سطح گرده باید براق بوده و هیچگونه آلودگی و تخخل نداشته باشد.

تمرین عملی شماره ۲

قطعات مورد نیاز جوشکاری: دو قطعه آلومینیوم بابعاد $(150 \times 50 \times 3)$ میلیمتر و دو قطعه بابعاد $(150 \times 50 \times 1/5)$ میلیمتر از نوع (50×52)

انتخاب سیم جوش: بقطرهای $2/4$ و $1/5$ از انواع 4043 یا 5356

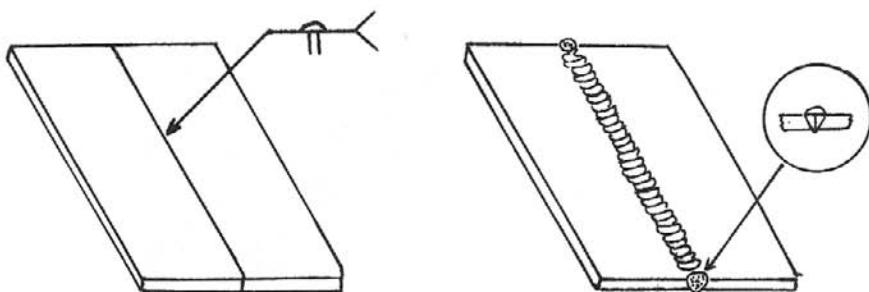
تنظیم ماشین: (Continuous) AC/HF

مقدار جریان گاز: 15 فوت مکعب در ساعت

قطر الکترودها: $2/4$ و 3 میلیمتری

روش اجراء:

- ۱ - توسط برس سیمی لبه اکسید قطعات مورد جوشکاری را کاملاً تمیز کنید.
- ۲ - دو انتهای قطعات را خال جوش بزنید و در قطعات نازک برای جلوگیری از پیچیدگی چند خال جوش بیشتر بزنید و مطابق تصویر هیچگونه فاصله‌ای بین آنها قرار ندهید.
- ۳ - از یک طرف خال جوش جوشکاری را آغاز نموده و بدون انقطاع پایان ببرید.
پس از تمرین‌های متوالی باید نفوذ در طرف دیگر قطعه کار هم ایجاد شود.

شکل (۱۵)

بازرسی جوش:

- ۱ - مهره‌های جوش باید در تمام طول خط جوش یکنواخت بوده و مهره‌ها دارای فرم منظمی باشند.
- ۲ - نفوذ جوش در تمام طول خط جوش ادامه داشته باشد.

تمرین عملی شماره ۳

قطعات مورد نیاز جوشکاری: دو قطعه آلومینیوم با عاد (۱۵۰ × ۵۰ × ۳) میلیمتر و دو قطعه با عاد (۱۵۰ × ۵۰ × ۱/۶) میلیمتر از نوع (۵۰۵۲)

انتخاب سیم جوش: بقطرهای ۲/۴ و ۱/۶ از نوع ۴۰۴۳ و ۵۳۵۶

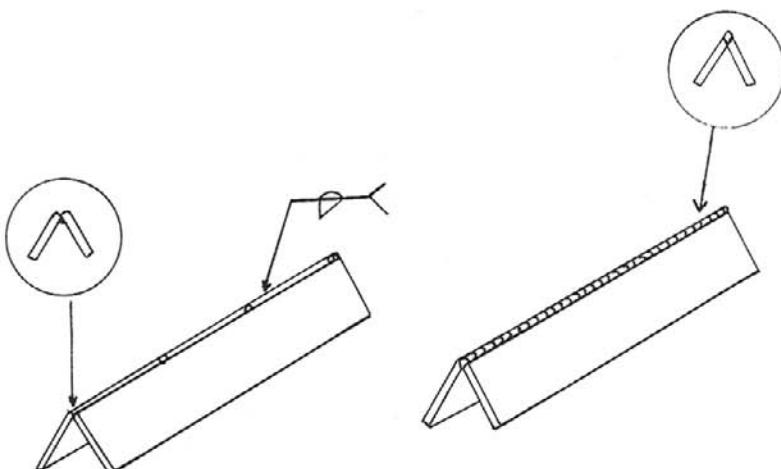
تنظیم ماشین: (Continuous AC/HF)

مقدار گاز: ۱۵ CFH و شماره شعله‌پوش ۶

قطر الکترود تنگستن: برای قطعات ضخیم ۲/۴ و برای قطعات نازک ۱/۶ میلیمتر

روش جوشکاری:

- ۱ - سطح اکسیده قطعات مورد جوشکاری را با برس سیمی بطور کامل پاک کنید.
- ۲ - (مطابق تصاویر) در دو انتهای قطعه کارخال جوش بزنید و برای جلوگیری از پیچیدگی چند خال جوش بیشتر بزنید.
- ۳ - یک پاس بدون قطع قوس در طول خط جوش، جوشکاری کنید.
- ۴ - نفوذ جوش باید در طرف دیگر خط جوش بطور کامل مثل یک خط جوش باریک ایجاد شده باشد.

(شکل ۱۶)

بازرسی جوش:

۱ - مهره‌های جوش باید صاف و منظم باشد.

۲ - ارتفاع جوش باید باندازه‌ای باشد که شعاع گردش برابر ضخامت قطعه کار گردد.

تمرین عملی شماره ۴
جوشکاری لبه روی لبه

مواد مورد نیاز جوشکاری: سه قطعه آلومینیوم از نوع (۵۰۵۲) بابعاد ($150 \times 50 \times 3$) میلیمتر، سه قطعه آلومینیوم از نوع فوق بابعاد ($150 \times 50 \times 1/6$) میلیمتر
تنظیم ماشین جوشکاری:

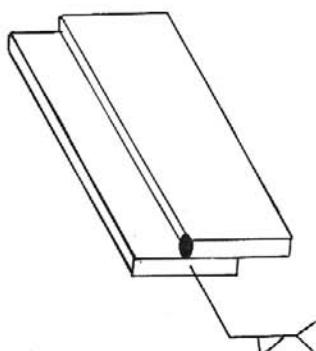
نوع جریان: AC/HF و Continuous
مقدار جریان گاز: CFH ۱۵ و شماره شعله پوش ۶
قطر الکترود تنگستن: ۲/۴ برای قطعات ضخیم و ۱/۶ برای قطعات نازک، جنس الکترود
تنگستن: تنگستن خالص یا زیرکونیم دار

روش جوشکاری:

- ۱ - توسط برس سیمی سطح اکسیده قطعات را از بین ببرید.
- ۲ - قطعات را بهم دیگر مطابق تصویر خال جوش بزنید بطوریکه قطعات $1/6$ به $1/6$ و 3 میلیمتری به 3 میلیمتر و $1/6$ میلیمتر به 3 میلیمتری.
- ۳ - بدون قطع قوس در امتداد درز قطعات گرد جوش ایجاد کنید.

بازرسی جوش:

- ۱ - مهره‌های جوش باید منظم و موجود باشد.
- ۲ - هیچگونه بر جستگی اضافی نباید روی لبه بالائی وجود داشته باشد.
- ۳ - هیچگونه سوختگی از طرف دیگر قطعه نباید مشاهده گردد و فقط علامت حرارت روی قطعه بیانگر نفوذ کافی خواهد بود.

شکل (۱۷)

تمرین عملی شماره ۵

اتصال سپری

قطعات مورد نیاز جوشکاری: سه قطعه آلومینیوم از نوع (۵۰۵۲) بابعاد ($150 \times 50 \times 3$) و سه قطعه بابعاد ($150 \times 50 \times 1/6$)

انتخاب سیم جوش: سیم جوش آلومینیومی بقطرهای $2/4$ و $1/6$ از نوع (۴۰۴۳) و (۵۳۵۶)

تنظیم ماشین:

نوع جریان برق: (Continuous) AC/HF

مقدار جریان گاز: ۱۵ فوت مکعب در ساعت شماره شعله پوش ۶

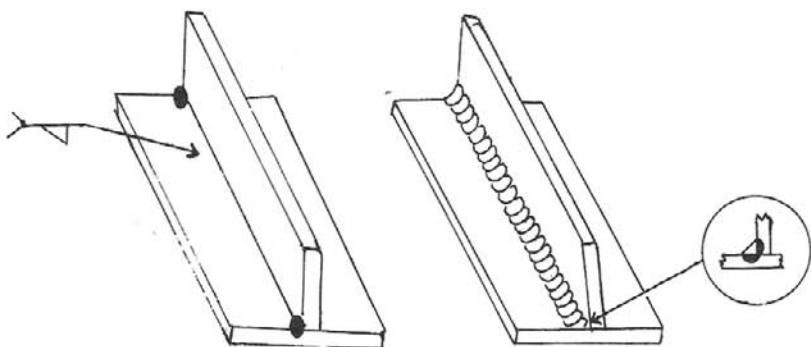
قطر الکترود تنگستن: بقطرهای $2/4$ برای قطعات ضخیم و $1/6$ برای جوشکاری قطعات نازک.

روش جوشکاری:

- ۱ - سطوح قطعات را بمنظور از بین بردن لایه اکسیده برس سیمی بکشید
- ۲ - قطعات را (مطابق تصویر زیر) خال جوش بزنید در قطعات نازک‌تر چند خال جوش بیشتر بزنید بطوریکه قطعه ۳ میلیمتری به 3 و 3 میلیمتر به $1/6$ میلیمتری را به $1/6$ خال جوش بزنید.
- ۳ - بدون قطع قوس در امتداد درز محل اتصال گردد، جوش ایجاد نماید.

بازرسی جوش:

- ۱ - مهره‌های جوش باید موجود و منظم باشند.
- ۲ - از طرف دیگر نباید هیچگونه آثار سوختگی مشاهده گردد.
- ۳ - در کناره‌های جوش نباید خودگی وجود داشته باشد.
- ۴ - حد مجاز ساق جوش برای قطعات 3 میلیمتری $4/7$ میلیمتر و برای قطعات $1/6$ میلیمتری 3 میلیمتر می‌باشد

شکل (۱۸)

تمرین عملی شماره ۶
اتصال لبه به لبه (فولاد)

قطعات مورد نیاز جوشکاری: دو قطعه فولاد کم کربن (فولاد نورد سرد cold rolled steel) بابعاد $(150 \times 50 \times 1/8)$ میلیمتر انتخاب سیم جوش: از نوع AWS E70S ۲ بقطر $1/8$ میلیمتر.

تنظیم ماشین جوش:

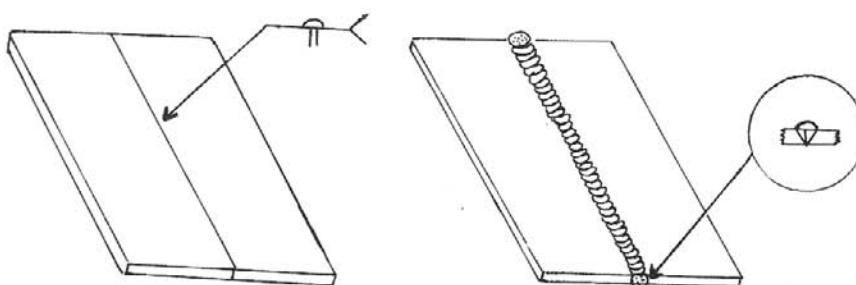
نوع جریان برق: DCSP و HF در وضعیت Start
مقدار جریان گاز: ۱۵ فوت مکعب در ساعت و شعله پوش ۶ گاز
قطر الکترود تنگستن: $1/16$ میلیمتر
نوع الکترود تنگستن: تنگستن خالص یا توریم دار $\%2$

روش جوشکاری:

- ۱ - با یک حلال مناسب الودگیهای روغنی را از سطح قطعه کار پاک کنید.
- ۲ - مطابق تصویر ذیل دو انتهای قطعات را خال جوش بزنید.
- ۳ - بدون قطع قوس در امتداد طولی درز جوش گرده جوش ایجاد کنید.

بازرسی جوش:

- ۱ - مهره‌ها باید منظم و موجود باشد.
- ۲ - سطح جوش باید کمی برآق بوده و هیچگونه تخلخلی در سطح جوش وجود نداشته باشد.
- ۳ - در کناره‌های گرده جوش خوردگی وجود نداشته باشد.
- ۴ - نفوذ جوش نباید بیش از حد مجاز باشد.

شکل (۱۹)

تمرین عملی شماره ۷
جوشکاری (سپیری فولاد)

قطعات مورد نیاز جوشکاری: دو قطعه فولاد کم کربن (نورد سرد) بابعاد $(150 \times 50 \times 3)$ میلیمتر

انتخاب سیم جوش: سیم جوش از نوع E70S-2 بقطر ۱/۶ میلیمتر
تنظیم ماشین:

نوع جریان برق: Start در وضعیت H. F. DCSP

مقدار جریان گاز: CFH ۱۵ و شماره شعله پوش ۶

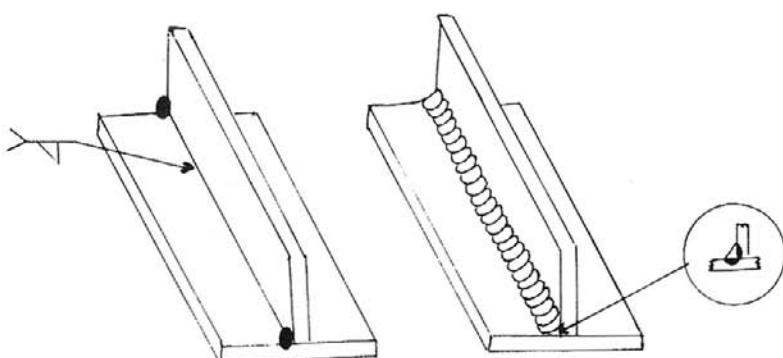
قطر الکترود تنگستن: بقطر ۲/۴ میلیمتر

روش جوشکاری:

- ۱ - با یک حلال مناسب آلدگینهای روغنی را از سطوح کار تمیز کنید.
- ۲ - (مطابق تصویر) انتهای قطعه کار را خال جوش بزنید.
- ۳ - بدون قطع قوس خط جوشی کاملی در طول مسیر مورد جوشکاری ایجاد کنید.

بازرسی جوش:

- ۱ - مهره های جوش باید منظم و موجود باشد.
- ۲ - سطح جوش باید کمی برآق بوده و هیچگونه تخلخلی در سطح آن وجود نداشته باشد.
- ۳ - در کناره های جوش نباید خورده و وجود داشته باشد و پشت قطعه کار نباید بسوزد.
- ۴ - اندازه ساق جوش حداقل ۴/۷ میلیمتر.

شکل (۲۰)

تمرین عملی شماره ۸

قطعات مورد نیاز جوشکاری: یک قطعه فولاد کم کربن (نورد سرد) بابعاد $(15 \times 50 \times 50)$ میلیمتر و یک قطعه فولاد کم کربن بابعاد $(150 \times 50 \times 50)$ میلیمتر و یک قطعه فولاد کم کربن بابعاد $(150 \times 50 \times 50)$ میلیمتر انتخاب سیم جوش: سیم جوشکاری بقطر $1/6$ از نوع $E70S-2$ AWS تنظیم ماشین:

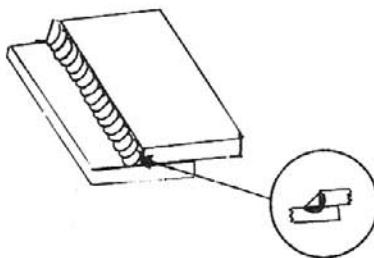
نوع جریان برق: DCSP و فرکانس زیاد (H.F) در وضعیت Start مقدار جریان گاز: 15 CFH و شماره نازل شعله پوش 6 قطر الکترود تنگستن: $2/4$ میلیمتر

روش جوشکاری:

- ۱ - بوسیله یک حلال مناسب آلدگیهای روغنی سطح قطعه کار را از بین ببرید.
- ۲ - به دو انتهای قطعه کار خال جوش بزنید.
- ۳ - گرده جوش کامل بدون قطع کردن قوس ایجاد نماید.

بازرسی جوش:

- ۱ - مهره‌های جوش باید صاف و موجود باشد.
- ۲ - سطوح مهره‌ها باید کمی برآق بوده و تخلخلی نداشته باشد.
- ۳ - در کناره‌های جوش هیچگونه خوردگی و در طرف دیگر سوختگی نداشته باشد.
- ۴ - اندازه ساق جوش باید حداقل $4/7$ میلیمتر باشد.

(۲۱) شکل

تمرین شماره ۹
اتصال لوله به صفحه

قطعات مورد نیاز جوشکاری: یک قطعه فولاد کم کربن (نورد سرد) بابعاد $(100 \times 100 \times 3)$ میلیمتر یک قطعه لوله بطول ۶۰ میلیمتر و قطر خارجی ۱ اینچ

انتخاب سیم جوش: AWS E70S-2 و قطر $1/6$ میلیمتر
تنظیم ماشین جوش:

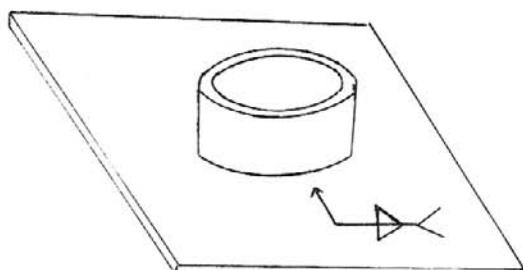
نوع جریان برق: DCSP و F در وضعیت Start
مقدار جریان گاز: CFH ۱۵ و شماره شعله پوش ۶
قطر الکترود تنگستن: $2/5$ و از نوع $2/2$ % توریم دار

روش جوشکاری:

- ۱ - با یک حلال مناسب مواد چربی روی قطعه را پاک کنید.
- ۲ - لوله را روی قطعه قرار داده و خال جوش بزنید.
- ۳ - لوله را از هر دو طرف (داخل و خارج) با طول ساق $\frac{3}{16}$ میلیمتر جوشکاری نمایند.

بازرسی جوش:

- ۱ - مهره‌ها باید صاف و دارای موجهای منظمی باشد.
- ۲ - سطوح مهره‌ها باید اندکی برآق بوده و بدون تخلخل باشد.
- ۳ - کناره‌های جوش نباید خوردگی داشته باشد.
- ۴ - اندازه ساق جوش باید $4/7$ میلیمتر باشد.

(۲۲)

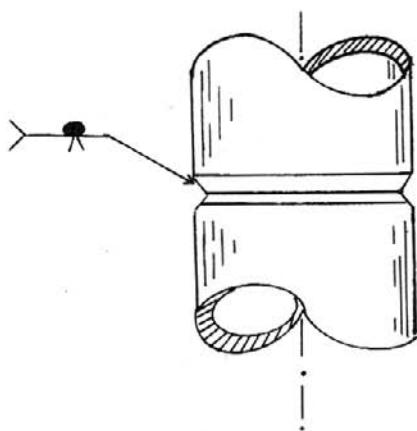
تمرین عملی شماره ۱۰

جوشکاری لوله در حالت افقی در وضع قائم، نوع جنس فولاد پر کربن
قطعات مورد نیاز جوشکاری: دو قطعه لوله بطول «۶ و بقطر ۶»
انتخاب سیم جوش: سیم جوش از جنس ۲-۵ E70S بقطر ۵
تنظیم ماشین جوش:

نوع جریان برق: DCSP و HF در وضعیت Start
مقدار جریان گاز: ۱۵ CFH و شماره شعله‌پوش ۶
قطر الکترود تنگستن: ۲/۵ میلیمتر

روش جوشکاری:

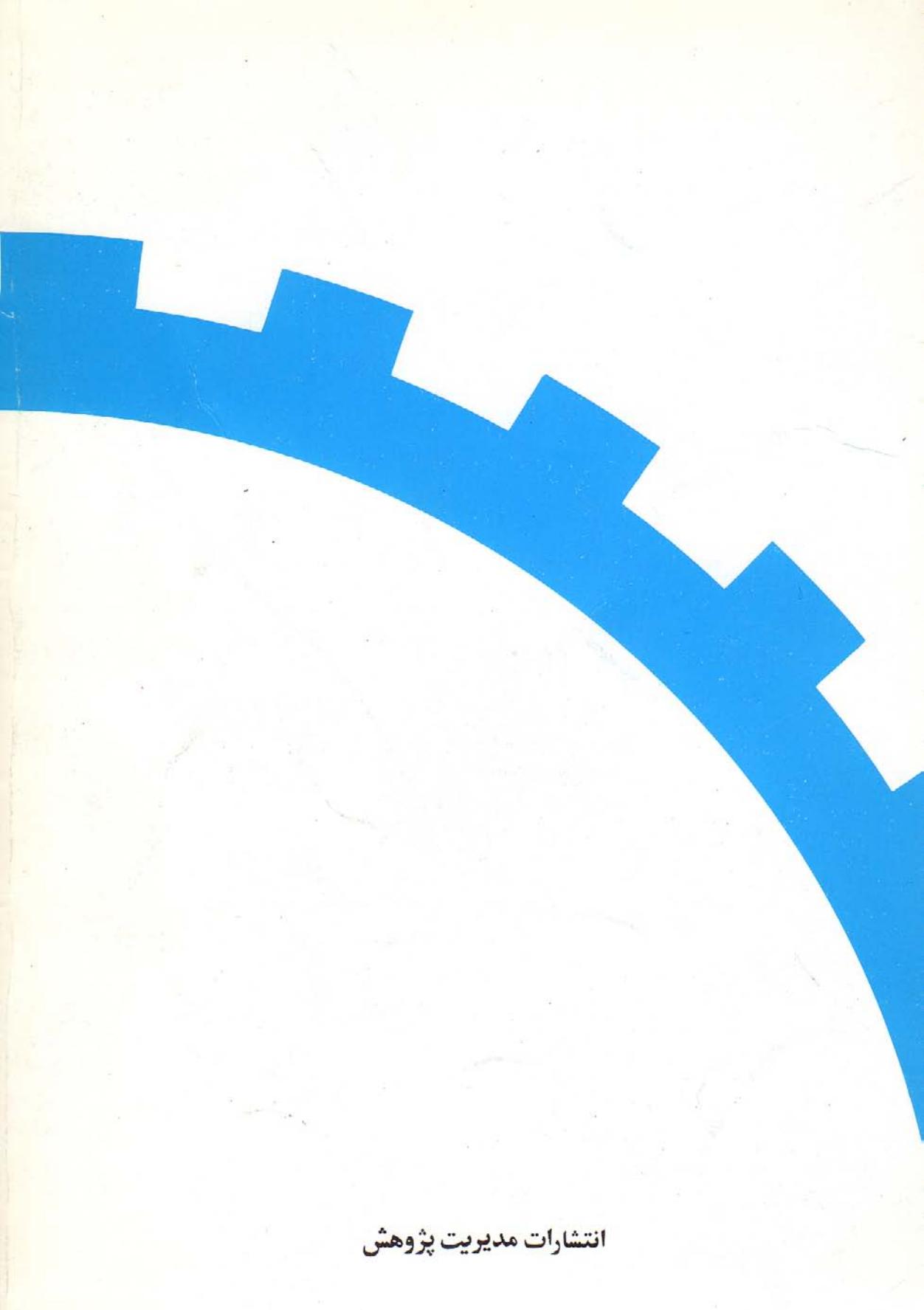
- ۱ - با یک حلال مناسب آلدگیهای روی لوله را از بین ببرید.
- ۲ - لبه قطعات را تحت زاویه $37\frac{1}{5}$ درجه پخت بزنید.
- ۳ - مطابق تصویر آنها را خال جوش بزنید.
- ۴ - ابتدا پاس ریشه را جوشکاری نموده و سپس پاسهای بعدی را جوشکاری کنید.

(شکل ۲۳)

بازرسی جوش:

ریشه جوش باید دارای نفوذ کامل بوده و هیچگونه خوردگی در کناره جوش وجود نداشته ارتفاع تقویت جوش در حدود $1/6$ میلیمتر از سطح قطعه کار و پهنهای جوش 3 میلیمتر پهنتر از پهنهای پخت اصلی باشد

انتشارات مدیریت پژوهش